

11.11.2025

Finanssineuvos, yksikön päällikkö Noora Heinonen

Viite: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 12.11.2025

HE 147/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle koulutuskorvauksen lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Koulutuskorvauksella korvataan tietyin edellytyksin työntekijöiden koulutuksen aikaisia palkkakustannuksia työnantajille, jotka eivät ole verovelvollisia. Koulutuskorvausta voidaan maksaa enintään kolmen koulutuspäivän ajalta kalenterivuodessa työntekijää kohden ja sen määrä on kymmenen prosenttia koulutuskorvauksen perusteena olevasta palkkakustannuksesta. Esityksellä tavoitteena on vähentää julkisia menoja ja on arvioitu, että koulutuskorvauksen lakkauttaminen vähentää valtion menoja vuositasolla arviolta noin 12 miljoonalla eurolla momentilla 28.60.12 (*Osaamisen kehittäminen*).

Valtiovarainministeriö pitää koulutuskorvauksen lakkauttamista perusteltuna. Koulutuskorvausta ovat hyödyntäneet erityisesti kunnat ja hyvinvointialueet, joten koulutuskorvauksen lakkauttamisen suurimmat vaikutukset kohdistuisivat näihin työnantajiin. Esityksessä arvioidaan, että koulutuskorvauksen lakkauttaminen ei todennäköisesti tarkoita työntekijöiden kouluttautumisen merkittävää vähenemistä. Vuonna 2024 maksetuista koulutuskorvauksista kohdistui kunnille noin 4,4 miljoonaa euroa, hyvinvointialueille noin 4,1 miljoonaa euroa ja muille työnantajille, kuten yliopistoille, seurakunnille ja yhdistyksille ja säätiöille noin 3 miljoonaa euroa.

Siltä osin kuin kuntien tarjoama koulutus kohdistuu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) soveltamisalaan kuuluvia tehtäviä hoitamaan henkilöstöön (esimerkiksi varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus) tulevat kuntien lisääntyvät kustannukset otettaviksi huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa kustannustenjaon tarkistuksen myötä. Kustannustenjaon tarkistuksessa valtionosuuden perusteena olevat laskennalliset kustannukset saatetaan vastaamaan koko maan tasolla kuntien toteutuneita kustannuksia kahden vuoden viiveellä. Valtio osallistuu laskennallisiin kustannuksiin valtionosuusprosentin mukaisella määrällä. Koulutuskorvauksen lakkauttaminen voi siten lisätä määrärahan tarvetta peruspalvelujen valtionosuusmomentilla, mikä tarkoittaa sitä, ettei korvauksen

lakkauttamisella saavuteta kunnille maksettua koulutuskorvausta vastaavaa säästöä täysimääräisesti.

Hyvinvointialueet rahoittavat lakisääteiset tehtävänsä lähes kokonaan valtion yleiskatteellisella rahoituksella. Hyvinvointialueet toimivat työnantajina noin 227 000 henkilölle. Hyvinvointialueilla on työnantajina laissa säädetty velvollisuus huolehtia sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta, jonka määrän on oltava riittävä ammatillisen osaamisen, kehittymisen ja väestön terveyttä, hyvinvointia ja tarpeita vastaavien palvelujen turvaamiseksi. Tällaisen täydennyskoulutuksen rahoitusvastuu on työnantajalla.

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen ja valtion tulee huolehtia rahoitusperiaatteen toteutumisesta siten, että hyvinvointialueille turvataan tosiasialliset resurssit suoriutua tehtävistään. Valtion rahoituksen tarkoituksena on varmistaa, että kaikilla hyvinvointialueilla on olosuhteista ja asukkaiden palvelutarpeiden eroista huolimatta edellytykset toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä. Rahoitus on hyvinvointialueelle yleiskatteellista, joten hyvinvointialue päättää rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta itsehallintonsa ja toimivaltansa rajoissa. Hyvinvointialueen tulee siten varmistaa, että yleiskatteellisesta rahoituksesta osoitetaan riittävät resurssit henkilöstön täydennyskouluttamista koskevien velvoitteiden toteuttamiseksi

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) mukaan hyvinvointialueille osoitetun rahoituksen määrä tarkistetaan jälkikäteen tilinpäätöstä seuraavan vuoden varainhoitovuoden rahoituksen yhteydessä. Käytännössä rahoituksen määrää tarkistetaan hyvinvointialueelle varainhoitovuonna aiheutuneiden kustannusten mukaan. Käytännössä vuonna 2026 aiheutuvat kustannukset vaikuttavat hyvinvointialueiden vuonna 2028 maksettavaan rahoituksen jälkikätestarkastuksen määrään, jolloin otetaan huomioon myös 20 prosenttia alueiden omavastuuta jälkikätestarkastuksessa tehtävästä rahoituksen lisäyksestä tai vähennyksestä. Koulutuskorvauksen lakkauttamisesta aiheutuva tosiasiallinen säästövaikutus julkiseen talouteen voi hyvinvointialueiden osalta kokonaisuutena jäädä hallituksen esityksessä arvioitua pienemmäksi.